

ÅRSBERETNING

2010

FOR

**INSTITUTT FOR
PSYKOTERAPI**

INNLEDNING

Institutt for Psykoterapi er en undervisnings- og medlemsorganisasjon med formål å fremme en landsdekkende utvikling av og forståelse for psykoanalytisk psykoterapi. Instituttet gir utdanning i psykoanalytisk psykoterapi til leger og psykologer, formidler psykoanalytisk forståelse til andre yrkesgrupper, stimulerer til forskning og faglig utvikling og organiserer etterutdanningstilbud til medlemmer. Institutt for Psykoterapi har sitt hovedkontor og daglig ledelse i Oslo og lokalgrupper over hele landet.

Instituttets største oppgave er å vise at psykoanalytisk forståelse og behandling er berettiget og anvendbart i dagens psykiske helsevern for det brede lag av befolkningen. Ny forskning dokumenterer effekt av psykodynamisk psykoterapi, og det er vår oppgave å formidle, forvalte og realisere slik kunnskap. Derfor er vi opptatt av å gjøre utdanningen vår kjent og attraktiv for leger og psykologer under spesialisering, og vi ønsker å mobilisere medlemmene våre til undervisning og veiledning overfor andre yrkesgrupper.

Vi legger vekt på at den kunnskap vi formidler er faglig oppdatert og i tråd med samfunnets behov og forventninger. Utdanningen er under kontinuerlig systematisk evaluering og kvalitetskontroll. For å sikre kvaliteten ved virksomheten har utvalgene fått en sentral posisjon i Instituttets organisering. Videre samarbeider instituttet aktivt med andre undervisningsinstitusjoner og psykoterapeutiske fagmiljøer nasjonalt og internasjonalt.

Instituttets driftsutgifter dekkes av tilskudd fra Helsedirektoratet samt kandidaters egenbetaling.

Arbeidsmiljø. Styret mener arbeidsmiljøet ved Instituttet har vært tilfredsstillende. Det har ikke vært sykefravær.

Likestilling. I Instituttets styre, utvalg og regionale kontaktpersoner er det 22 menn og 19 kvinner. I lærerstaben er det 8 kvinner og 13 menn og i daglig ledelse to kvinner og en mann.

Ytre miljø. Institutt for Psykoterapi tilstreber en miljøvernprofil og forurenses ikke det ytre miljø. 11 av 13 leietagere/ansatte sykler, går eller bruker offentlig kommunikasjon til/fra jobb.

1. MEDLEMMER

Instituttet har pr. 3.01.11 325 medlemmer, hvorav 11 medlemmer er nye. I løpet av året er åtte utmeldt. Petter Jørgensen døde i 2010. Antall kandidatmedlemmer er 55.

2. INSTITUTTETS ORGANER

<i>Styret:</i>	Leder:	Astrid Nøklebye Heiberg	(valgt -07)
	Nestleder:	Arne Andreas Døske	(valgt -09)
	Medlemmer:	Rune Johansen	(valgt -07)
		Marit Haave	(valgt -07)
		Mona Semb	(valgt -10)
	Varamedl.:	Asgeir Medhus	(valgt -07)
		Ingrid Magnussen	(valgt -10)
		Kand.repr.:	Gjermund Guttormsen
	Torbjørn Liaaen (vara)		(valgt -09)
	Anders Hevrøy (vara)		(valgt -10)
Ronja Gloppen	(valgt -10)		
<i>Utvalg for etterutdanning:</i>	Mona Semb (leder)	(oppnevnt -07)	
	Amalia Carli	(oppnevnt -09)	
	Annikken Olsen	(oppnevnt -09)	
	Kjartan Thu	(oppnevnt -10)	
<i>Utvalg for kandidatutdanning:</i>	Nina Berge (leder)	(oppnevnt -09)	
	Harald Stockman	(oppnevnt -03)	
	Karsten Hytten	(oppnevnt -10)	
	Rigmor Moelv	(oppnevnt -10)	
	<i>Forskningsutvalg:</i>	Kjell Petter Bøgwald (leder)	(oppnevnt -03)
Per Nerdrum		(oppnevnt -03)	
Anders Zachrisson		(oppnevnt -06)	
Hersoug, Anne Grete		(oppnevnt -09)	
<i>Etikkutvalg:</i>	Kari K. Holm	(valgt -05)	
	Egil Hundevadt	(valgt -07)	
	Gjermund Tveito	(valgt -09)	
<i>Litteraturutvalg:</i>	Knut Kvittingen (leder)	(oppnevnt -06)	
	Per-Einar Binder	(oppnevnt -06)	
	Jon Morgan Stokkeland	(oppnevnt -09)	
<i>Utvalg for ekstern undervisning:</i>	Elisabeth Tjora	(oppnevnt -10)	
	Waldemar Platou	(oppnevnt -05)	
	Hilde Medgard	(oppnevnt -10)	
	Per Magnus Frøystad	(oppnevnt -10)	
	<i>Valgkomité:</i>	Jan Ole Røvik	(til august) (valgt -07)
Laila Hjulstad		(valgt -09)	
Inger Anita Brynestad		(valgt -09)	
<i>Web-redaksjon:</i>	Knut Kvittingen (leder)	(oppnevnt -08)	
	Olaf Rørosgaard	(oppnevnt -08)	
<i>Delegater IFPS:</i>	Agnar Berle	(oppnevnt -03)	
	Tove Kjersti Kjølseth	(oppnevnt -05)	
<i>Delegater EFPP</i>	Gro Kvittingen	(oppnevnt -10)	
	Inger Anita Brynestad	(oppnevnt -01)	
<i>Daglig ledelse:</i>	Tove Kjersti Kjølseth, undervisn.leder	(1.08.05)	
	Jan-Ole Røvik, adm.leder	(9.08.10)	
	Tulla Grip, sekretær.	(fra 1987)	

<u>Regionale kontaktpersoner:</u>	Ragnhild Steen, Tromsø	Grazyna Banach, Bodø
	Magne Kvamme, Ålesund	Nils Petter Lydersen, Trondheim
	Marthe Horneland, Stavanger	Kjersti Gundersen, Bergen
	Agneta Lølandsmo, Kristiansand	Eli Sætre, Tønsberg
	Sten Owe Rune Hanssen, Brumunddal	

3. ØKONOMI

Kandidatundervisningen.

For regnskapsåret 2010 er regnskapet for Kandidatundervisningen gjort opp med et underskudd på kr 117.303,-.

Sosial- og Helsedirektoratet bevilget til kandidatundervisningen for 2010 et tilskudd på kr 2.600 000,-.

Etter klage i to omganger fikk vi ytterligere kr 300.000,-, total 378.000,- mindre enn søkt om, men kr 27.206,- mindre enn i fjor. Det ble i desember søkt om en ekstrabevilgning på kr 200.000,- som ikke ble innvilget.

Medlemsaktiviteten har hatt et overskudd på kr 80.071,-.

De mer detaljerte kommentarene til regnskapene finnes i Kommentarer til regnskap og budsjett.

Styret mener at årsregnskapet gir et rettviseende bilde av Instituttets eiendeler og gjeld, finansielle stilling og resultat.

Totalt underskudd på kr 37.232,- dekkes av egenkapitalen.

Instituttet har garantert midler, kr 150.000,-, til en lærebok ifm 50-årsjubileet.

4. NYDALSVN. 15.

Ni kontorer har vært utleid hele året på full tid. Et av dem deles av tre terapeuter. Et rom er reservert kandidater. Et kontor er utflyttet og utlyst ledig. Et kontor har stått ledig til august i påvente av tilsetting i dagliglederstillingen.

5. UNDERVISNINGSVIRKSOMHET

Undervisning:	Tidsrom	L	P	M	K	Lærer
<i>Innføringsseminar</i>						
Oslo	H-08/V-10	4	4	6	2	Olaf Rørosgaard
Ålesund	V-09/H-10	6	1	3	4	Agnar Berle
Oslo	H-09/V-11	4	4	3	5	Laila Hjulstad
Oslo II	H-09/V-11	4	4	3	5	Tove Kjersti Kjølseth
Kristiansand	H-09/V-11	5	3	3	5	Anne Lise Flemmen
Trondheim	H-09/V-11	1	5	3	3	Kjell-Petter Bøgwald
Oslo	V-10/H-11	2	5	1	6	Rønnaug Prytz Leland
Østfold	V-10/H-11	5	3	1	7	Karsten Hytten
Oslo	H-10/V-12	4	4	3	5	Lars Palmar Breivik
Oslo	H-10/V-12	7	1	2	6	Olaf Rørosgaard
Stavanger	H-10/V-12	2	6	3	5	Espen Bjerke
Tromsø	H-10/V-12	3	5	2	6	Carl Fredrik Gamst
<i>Sum</i>		47	45	33	59	
<i>Videregående seminar</i>						
Oslo	H-08/V10	4	4	5	3	Knut Kvittingen
Oslo	V-09/H-10	6	2	2	6	Harald Kleppe
Tromsø	V-09/H-10	3	3	-	6	Ingrid Guldvog
Oslo	V-10/H-11	2	6	4	4	Tormod Knutsen
Oslo	H-10/V-12	3	5	4	4	Knut Kvittingen
<i>Sum</i>		18	20	15	23	

totalt 130 kandidater fordelt på: 65 65 48 82

L = lege, P = psykolog, M = mann, K = kvinne

Seminarvirksomheten har fulgt vanlig mønster. Alle nye seminar gjennomføres nå på hel ukedag.

I tillegg til den vanlige stab av seminarledere har psykolog Vibeke Moe, psykiater Rune Johansen og psykolog Siri Gullestad vært engasjert som timelærere for innføringsseminarer med ansvar for to week-endsamlinger om Utviklingspsykologi i et intersubjektivt perspektiv og Vitenskapsteori.

For videregående seminarer har psykiater Kjell-Petter Bøgwald hatt fordypningsseminar om temaet

Forskningsteori og metode og psykolog Vigdis Eidissen om Nevropsykologi. Daglig

ledelse følger vanlige rutiner ved oppstart, evaluering ved et år og avslutning, samt veiledermøter som nå også arrangeres i f.m. Oslo-seminarene.

Lærermøte: Lærermøtet ble i år avholdt 15.-17.oktober, som vanlig på Lysebu. Hovedfokus var ”Arbeid med seminargruppene”. Det var 20 deltagere, hvorav en ny.

6. STYRET

Styret har hatt syv møter. Av sentrale saker nevnes:

Økonomi. Økonomien har vært grundig diskutert ved flere møter idet Instituttet er blitt tildelt kr 378.000,- mindre enn søkt om. Etter klage har vi fått kr 200.000,- pluss kr 100.000,-, men det er fortsatt kr 27.206,- mindre enn i fjor.

Fordeling av fondsmidler. Det var tre søknader om fondsmidler, en fikk avslag fordi søknaden ikke innfridde kriteriene i statuttene. To søknader om midler til publisering vil bli innvilget helt eller delvis dersom den økonomiske situasjonen tillater det.

Daglig ledelsessituasjonen. Ny administrativ leder ble tilsatt i en 20% stilling fra 9.08.10

Styrets satsingsområde og profilering. På bakgrunn av en utvidet strategidiskusjon i Styret er det opprettet en strategisk arbeidsgruppe bestående av daglig ledelse og to styremedlemmer. Siktemålet er å jobbe for kontakt med bevilgende myndigheter i første omgang, dernest tilrettelegge for ivaretagelse av det psykodynamiske tankegods i fag og samfunn.

50-årsjubileum og Festskrift. Høsten 2012 blir Instituttet 50 år. Det er bestemt å markere dette med en festskrift som inneholder både historie og innlegg om aktuelle tema. Fem personer er utnevnt for å jobbe med dette. Jubileet blir delt i tre, 1) Jubileumbok 2) Seminar og 3) Fest. Se videre pkt 23.

Utnevning av æresmedlem. Det er kommet forslag om utnevning av psykolog Kari K. Holm til æresmedlem ved Instituttet. Utnevnelsen ble gjort med akklamasjon og æresdiplomet vil bli overrakt på Generalforsamlingen.

Tilskudd fra helsedirektoratet var betydelig lavere enn søkt om, hvilket direktoratet begrunner med en ny fordelingspolitikk. Daglig ledelse har en god dialog med direktoratet.

Assosiert medlemskap. Styret går foreløpig ikke inn for andre typer medlemskap ved Instituttet. I tråd med diskusjonen på Generalforsamlingen i 2010 viderefører Styret den praksis at ikke-medlemmer kan delta i enkelte av Instituttets møter.

7. UTVALG FOR KANDIDATUTDANNING.

Utvalget har hatt 4 møter. Utover dette har det vært løpende mailkorrespondanse omkring oppståtte saker med behov for rask avklaring.

Utvalget har behandlet 8 søknader om godkjenning som veileder og læreterapeut på videregående seminar, som alle ble innvilget.

Tre kandidater har søkt om dispensasjon fra reglement vedr veiledning og læreterapi på grunn av geografiske forhold, som alle ble innvilget.

Utvalget har i samråd med Forskningsutvalget utarbeidet spørreskjema for informasjon fra medlemmer om læreterapiens omfang og finansiering.

Utvalget har igangsatt et arbeid med revidering av utdanningsplanen for å sikre at utdanningen samsvarer med opprinnelig målsetting, særlig med hensyn til arbeid i offentlig psykisk helsevern.

8. UTVALG FOR EKSTERN UNDERVISNING.

Utvalg for ekstern undervisning – UEU, har som målsetting å fremme interesse for og kunnskap om psykodynamisk tenkning og forståelse i miljøer utenfor Instituttet. Det har i 2010 vært avholdt fire møter, to hvert semester.

I 2010 har UEU forsøkt å samle og systematisere tidligere erfaringer med å få i gang undervisning og seminarvirksomhet om psykodynamisk forståelse. Det har vært laget flere utkast til bruk i bl.a. videre-

utdanningen i psykisk helsearbeid, men det har vært vanskelig å få realisert dette tidligere. Vi har gått gjennom aktuelle målgrupper: Undervisningen for leger i spesialisering i psykiatri, kurs for allmennpraktikere, videreutdanning i psykisk helsearbeid ved høyskoler, undervisning for helsearbeidere i psykisk helsevern.

Det har vært kontakt med Høgskolen i Buskerud. De vil gjerne starte et 15-vektalls program i psykodynamisk forståelse i etterutdanningen i psykisk helsearbeid fra høsten 2011.

Utvalget har vært i kontakt med Allmennpraktiserende legers forening. De kan tenke seg et emnekurs, og også undervisning i veiledningsgrupper.

UEU har gjort konkrete henvendelser til kontaktpersoner i lokale grupper tilknyttet Instituttet. Det har ikke gitt respons, men vi vil fortsatt gjerne ha innspill og oppfordrer medlemmene våre til å påta seg undervisning..

9. UTVALG FOR ETTERUTDANNING

Utvalget har arbeidet med planlegging og gjennomføring av medlemsmøter og seminarer i 2010 og 2011, blant annet årlige veilederseminarer for medlemmer fra hele landet. Vi ser det som viktig å favne mangfoldet ved Instituttet, og bestreber oss på å finne fagfolk med en anerkjennende holdning til forskjeller i teoretisk ståsted. Vi interesserer oss for hvordan psykoanalytisk teori og opplevelsen av musikk, kunst og litteratur gjensidig kan berike hverandre, og vil arbeide videre for at et slikt perspektiv også skal utgjøre en del av Instituttets virksomhet.

Medlemsmøter:

Vi har hatt åtte medlemsmøter med godt oppmøte, og interessante meningsutvekslinger.

Onsdag 3. februar *Hanne Strømme*: Studentterapeutens indre drama. Et bidrag til å forstå kompleksiteten i veiledning av studentterapeuter.

Onsdag 10. mars *Bjørn Killingmo* og *Sverre Varvin*: Hva kan vi vente av nybegynnerterapeuten?

Onsdag 5. mai *Jan Ole Røvik*: Personlighet og stress

Sommermøte 2. juni *Hilde Bondevik*: Hysteriets gullalder

Onsdag 1. september *Amalia Carli*: Psykoterapeutens spirituelle ståsted: Hindring eller bidrag til den psykoterapeutiske prosess?

Onsdag 13. oktober *Torberg Foss*: Psykiatri og humanisme i prosedyrenes tid

Onsdag 10. november *Helge Torvund*: Om terapeutens poesi

Julemøte 1. desember *Tove Træsdal*: Komponisten og kulturpersonligheten Pauline Hall

Veiledningsseminar:

Fredag 24. og lørdag 25. september med *Jean White*

Langsgående seminarer:

Fredag 4. juni og lørdag 5. juni, fredag 12. november og lørdag 13. november med *Sarah Nettleton*: The Work of Christopher Bollas

Fredag 5. og lørdag 6. november med *Kim Larsen*: Skriveseminar (fortsetter i 2011)

10. LITTERATURUTVALG

Litteraturutvalget har det løpende ansvar for oppdatering av litteraturlisten til seminarene, innkjøp av litteratur til Instituttet, samt informasjon til medlemmene om ny og anbefalt litteratur. Litteraturutvalget

har hatt to ordinære møter i løpet av året. Mellom møtene har utvalget hatt løpende arbeidskontakt via e-post.

Utvalget har utarbeidet rutiner for evaluering av pensumlitteraturen. Utvalget arbeider også med en Web-basert løsning for evaluering. Dette vil lette arbeidet med databehandling.

Utvalget har utarbeidet en liste over anbefalt litteratur om veiledning. Det er lagt inn link til listen på Instituttets hjemmeside. På hjemmesiden finnes også oppdatert versjon av hele litteraturlisten under seksjonen Faglitteratur.

Utvalget har arbeidet videre med litteraturforum på hjemmesiden, der medlemmer og kandidater har fått tilbud om å diskutere artikler. Målsettingen er å stimulere til lesning og faglig kontakt, og utvalget ønsker at terskelen for deltakelse kan være lav. Det er mange som har besøkt litteraturforum og lastet ned artiklene som er lagt ut, men det har vært liten respons i forhold til å delta i diskusjonen. Utvalget arbeider med andre måter å organisere dette tilbudet. Utvalget ønsker innspill fra medlemmene om hvordan vi kan bruke litteraturforum.

11. FORSKNINGSUTVALGET

Forskningsutvalget (FU) har i 2010 hatt fire ordinære møter. FU har utarbeidet en rekke spørsmål med tilhørende svar om blant annet forskning på psykodynamisk terapi. Disse er lagt ut på Instituttets internettside og beregnet for pasienter og allmennheten. Ellers har FU kommet med uttalelser og bidrag til Utvalg for Kandidatutdanning og IFPS.

12. INFORMASJONSBULLETTINEN

Bulletinen har også i år kommet ut med tre nummer. Bulletinen sendes til medlemmer og kandidater og bringer informasjon om aktiviteten ved Instituttet, faglige bidrag fra medlemmene samt informasjon om relevante kurs og konferanser. Utvalg for etterutdanning og Forskningsutvalget har faste spalter med informasjon om virksomheten i det respektive utvalg. I 2010 har vi hatt hovedinnlegg med følgende tema:

- Om nøytralitet, det har vært en diskurs gjennom de tre nummer på dette temaet
- Grenseoppgang mellom psykoanalyse og psykodynamisk terapi
- Institutt for psykoterapi - bakgrunn og utviklingslinjer
- Om Bruce Fink, Lacan for klinikere
- DPPT – Developing Psychoanalytic Practice and Training

I tillegg har det vært referater fra seminarer med bl.a. : Peter Fonagy og Veiledningsseminar med Jean White.

13. HJEMMESIDEN / Web-redaksjonen

Redaksjonens mandat er å oppdatere og utforme hjemmesiden. Redaksjonen mangler fortsatt et medlem, og har også i 2010 kun hatt to medlemmer, Olaf Rørosgaard og Knut Kvittingen. Det har vært flere møter i løpet av året i redaksjonen, og mellom redaksjonen og daglig ledelse. Alle møter har vært holdt på Skype. Mellom møtene har det vært løpende arbeidskontakt via e-post.

Med tanke på kapasitet i forhold til arbeidsoppgaver og kontinuitet i arbeidet, er det sterkt ønskelig å få fulltallig redaksjon.

Arbeidet dette året har i hovedsak dreid seg om vedlikehold og utvikling av eksisterende tjenester på hjemmesiden, samt løpende oppdatering av innhold.

Antall besøk på hjemmesiden fortsetter å vokse. I 2010 har det vært over 100 besøkende pr dag i gjennomsnitt.

Hjemmesiden har også høy rangering ved Googlesøk. Ved søk på sider på norsk/sider fra Norge, er Institutt for Psykoterapi:

- nr. 1 ved søkeord *psykoanalytisk psykoterapi* (av 22 400 resultater)
- nr. 1 ved søkeord *psykodynamisk psykoterapi* (av 18 400 resultater)
- nr. 2 ved søkeord *psykoterapi* (av 296 000 resultater) (nr. 1 er Wikipedia)

14. DE REGIONALE GRUPPENE.

Kontaktmøte med representanter for lokalgruppene ble holdt 24.03.10. Det var lav deltakelse på grunn av møtekollisjon.

Tilstede var representanter fra Trøndelag, Rogaland, Hedmark/Oppland, samt styreleder, leder for UE, undervisningsleder og sekretær.

De lokale kontaktpersoner orienterte om medlemsaktivitet og seminarønsker i sin region.

Undervisningsleder orienterte om arbeidet i Utvalg for ekstern undervisning, presiserte viktigheten av samarbeid med lokalmiljøene og oppfordret lokalgruppene til å engasjere seg i undervisningsoppdrag overfor andre yrkesgrupper. Lokalgruppene ble også bedt om å finne medlemmer som kan stå på liste over forelesere til slike undervisningsoppdrag. Videre ble det orientert om litteraturforum på Instituttets hjemmeside med oppfordring til deltakelse fra medlemmer i lokalgruppene.

Utvalg for etterutdanning orienterte om planlagte møter og seminarer og ba om forslag fra lokalgruppene.

Årsmeldinger fra regionale grupper

Nordnorsk psykoteraforum, avdeling Troms.

Vi har som tidligere møter hver sjettede uke som deles mellom orienteringssaker og kausfremleggelse.

Møtene er lagt til fredager slik at de tilreisende psykoterapeuter kan delta.

I 2010 har flere av medlemmene vært aktive i undervisning av psykologstudenter på Universitetet.

Medlemmene i Forum, har lagt vekt på å bidra aktivt overfor studentene på psykologi, etter at studenten tok opp at de er for lite undervisning i psykodynamisk psykoterapi. Disse forelesningene som er klinisk rettet, er meget godt besøkt av studenter og fagansvarlige på helsefakultetet.

I juni hadde Forumet invitert prof. Per Høglend til et seminar om psykodynamisk korttidsterapi.

Seminalet ble avholdt på Åsgård Sykehus og Psykiatrisk Forsknings- og Utviklingsenhet ved Universitetet i Nord-Norge. Dette seminalet er åpent for alle ansatte på Psykiatrisk avd. Om kvelden var det et lukket møte for medlemmer.

Nytt innføringsseminar begynte høsten 2010.

Kontaktperson er *Ragnhild Steen*, Rigmor Moelv vara.

Nordnorsk Psykoteraforum, avd. Nordland (NNPF).

Gruppen består av tre personer fra Bodø og to fra Lofoten. Vi har møtt andre privatpraktiserende kolleger i Bodø. Forholdet til Tromsøgruppen er godt.

Psykoterapiseminar ble gjennomført i Bodø med Rune Johansen. Tema var: Nevropsykoanalyse - Når sjelen møter hjernen. Følgende tema ble tatt opp: Hvordan følelser og relasjoner påvirker hjernen.

Tidlige erfaringer; betydningen av tidlig kommunikasjon gjennom hele livet. Nevropsykoanalyse; konsekvenser for behandling.

Seminalet har fått en stor allmenn interesse og det var over 70 påmeldte, inkl syv kolleger fra Tromsø.

Det ble holdt veilederensmøte etterpå.

Det planlegges psykoteraforum med Nancy McWilliams i 2011 i samarbeid med Bergen som har invitert henne vår 2011.

Vi tre i Bodø: Mildrid Valvik, Lasse Djerv og Grazyna Banach er aktive med veiledning og undervisning på flere områder, (spiseforstyrrelser, gruppeanalyse, psykoteraforumveiledningens pedagogikk, helsepedagogikk). Grazyna Banach fortsetter i Psykoteraforum-utvalget i DNLF neste fire år. Lasse Djerv og Grazyna Banach arbeider også som veileder og lærerapeut i forhold til en kandidat som deltar på videregående seminar i Oslo som avslutter i desember 2010.

Kontaktperson er *Grazyna Banach*, og Mildrid Valvik vara.

Psykoterapiforum Midt-Norge

Vi har i 2010 hatt i alt 6 kveldsmøter med 4-6 deltakere. Møtene har vekslet mellom kausdrøftinger og litteraturgjennomgang. Mht. litteratur har vi gjennomgått aktuelle artikler i tilknytning til de seminarer vi har arrangert i løpet av året. I vårsemesteret diskuterte vi artikler av Beebe & Lachmann og L. Sandler om spedbarnsforskningens relevans for psykoterapi med voksne. I høstsemesteret har vi særlig drøftet Jonathan Schedlers artikkel "The Efficacy of Psychodynamic Psychotherapy". Kari Mahle har vært organisator for møtene.

For å imøtekomme offentlige krav om regnskapsføring og skattetrekk i forbindelse med vår seminarvirksomhet ble Psykoteraforum Midt-Norge i januar registrert som egen stiftelse. Stiftelsens

formål er å formidle kunnskap og erfaring innen psykodynamisk teori og metode. Styret består av Nils Petter Lydersen med Kari Mahle, Olav Røstum, Sigrid Bjørnelv og Rønnaug Prytz Leland som styremedlemmer.

Seminarvirksomhet:

11. juni arrangerte vi heldags-seminar med psykiater, dr. med. Martin Svartberg med tema ”Affektregulering, affektinntoning og psykoterapi” Invitasjonen var sendt til leger og psykologer i Nord- og Sør-Trøndelag. Seminaret samlet 53 deltakere.

25. November inviterte vi til gratis kveldsmøte med professor, dr. philos. Tor-Johan Ekeland om ”Psykoterapi – det siste asyl? Om evidens og styring i det nyliberale samfunn”. Møtet samlet ca. 60 deltakere.

Kontaktperson er *Nils Petter Lydersen*, Ola Røstum vara.

Møre og Romsdal Psykoterapiforum har hatt ett møte med fire deltakere. Det årlige seminaret ble avlyst fordi foredragsholder ble forhindret.

Vi har planlagt et rekonstituerende møte i 2011, hvor vi inviterer til åpen diskusjon rundt forumets videre drift: form, innhold og møtefrekvens.

En lovende omstendighet er at tre medlemmer som hittil ikke har vært aktive i forumet, har gitt uttrykk for at de ønsker å stille på møtene framover.

Forumet disponerer noe økonomiske midler, rundt 30.000, fra overskudd på tidligere arrange-menter.

Kontaktperson er *Magne Kvamme*,

Vestfoldgruppa. Det er syv aktive medlemmer. Det har vært fire inspirerende og viktige møter med fremlegging av klinisk og/eller teoretisk materiale som går på omgang.

Kontaktperson er *Eli Sætre*

Rogaland: Lokalgruppen har ca. 20 medlemmer som inviteres til møtene, men oppmøtet er 7-8 vanligvis. De fleste møtene finner sted i Stavanger, men i år har to møter vært holdt i Haugesund mens vi før har hatt et årlig møte der.

Medlemmene har ansvar for fremleggelse på omgang, og det er alltid god tid til drøftelse etter innleggene.

I 2010 har programmet sett slik ut:

- 20. januar Møte i Stavanger. Kirsten Høbye innledet til drøftelse om veiledning og veiledningsspørsmål.
- 5. mai Møte i Haugesund. Kjartan Thu la fram kasus, og teoretiske og kliniske aspekter ble drøftet.
- 15. september Møte i Stavanger. Marthe Horneland innledet om ”Psykoanalyse og psykoterapi – eller psykoanalytisk psykoterapi?”. Innlegget er siden trykket i Informasjonsbulletinen.
- 17. november Møte i Haugesund. Olaf Rørosgaard innledet om ”Mentalisering i fransk lys, en fremstilling av mentalt livs oppståen fra det affektive, på grunnlag av Freuds 1895 artikkel, senere fransk driftsteori (Marty og Lüquet) og Bion”.

Det har ikke vært arrangert noe større seminar med bredere invitasjon dette året.

Kontaktperson er *Marte Horneland*, Kirsten Høbye vara.

Hordaland: Lokalgruppen har i år bestått av 6 personer, 5 psykologer og en psykiater. En av våre tidligere deltakere er kommet tilbake. Kollega Kjersti Gundersen som fungerte som lokal kontaktperson for vår gruppe flyttet til Østlandet tidligere i høst. Vi har hatt 7 møter a 2 timer. Som tidligere er faglitteraturen vår felles inngangsport til å samles. I år har vi tatt for oss Nancy McWilliams bok: **Psychoanalytic Diagnosis. Understanding Personality Structure in the Clinical Process**. Boken gir en levende og klinisk relevant fremstilling av diagnostisk modell. I forhold til en gruppe lidelser som kommer stadig er i fokus. Derfor savnes kanskje en oppdatering av nyere funn og klinisk relevante teorier om denne gruppen.

Lesingen gir imidlertid alltid assosiasjoner til egne kasus og tidligere og pågående terapier, som når de legges frem gjerne fører til en form for gruppeveiledning. Vi drøfter også ulike sider ved utviklingen av behandlerrollen i offentlig og privat virksomhet, utfordringer den møter og kliniske metodespørsmål.

Et av medlemmene tok initiativ til å skaffe billetter til Riksteaterets oppsetning av Eugene O'Neils mørke selvbiografiske drama **Lang dags ferd mot natt**. Flere av medlemmene benyttet anledningen. Forestillingen ble innledet med en foredragsholder fra teateret som fortalte om dramatikerens O'Neil, hans liv og virke. Det var en sterk forestilling og fantastisk scenekunst. Både roller og intrige inneholder jo et tankevekkende og rikholdig klinisk materiale.

Vi håper å kunne arrangere minst et nytt medlemsmøte med faglig innhold neste år. Som tidligere nevnt har interessen for å delta vært relativt liten.

Kontaktperson er *Kjersti Gundersen*, vara *Rune Sømme*

Agder: Gruppen har vært relativt stabil og består av 10 terapeuter som møtes til faglige diskusjoner og sosialt samvær flere ganger i semesteret. I vårsemesteret ble psykoanalytiker Bernt Stokstad invitert til faglig innlegg med tema : Freud og Knausgård. Til dette møtet var kandidatene fra forrige innføringsseminar i Agder invitert.

I høstsemesteret ble det arrangert heldags-seminar med psykoanalytiker Sverre Varvin og med fokus på psykodynamisk teori og terapi ved alvorlige traumer. Dett ble organisert i samarbeide med utdanningsutvalget for leger i spesialisering, med stor deltakelse fra begge Agderfylkene av leger og psykologer. Meget gode tilbakemeldinger på at det ble satt fokus på psykodynamisk tenkning i relasjon til dette tema.

Flere av medlemmene er veiledere for kandidatene ved det innføringsseminar som avsluttes i juni 2011. Man håper å få i gang et videregående seminar etter hvert for ny-rekruttering. Flere av medlemmene i Agder-gruppen, vil bidra som veiledere og læreterapeuter. Dette ble avklart på siste samling i høst. Kontaktperson er *Agneta Lølandsmo*, Målfrid Bjørge, vara.

Hedmark/Oppland: Gruppen har seks medlemmer som har hatt fem møter med kasusfrem-leggelsler. Det har også vært temadiskusjonsmøter vedr. "emosjonenes anatomi". Projektiv identifikasjon, depresjonenes diagnostiske validitet samt DVD m Nancy McWilliams.

Kontaktperson er *Sten Owe Rune Hanssen*.

15. INTERNASJONALE ORGANISASJONER.

IFPS (International Federation of Psychoanalytic Societies)

Agnar Berle er IFPS Generalsekretær.

International Federation of Psychoanalytic Societies IFPS www.ifps-online.com

Eksekutivkomiteen (Styret) hadde i forbindelse med XVI International Forum of Psychoanalysis i Athen, 2 møter der behovet for en reorganisering av IFPS stod sentralt. Økonomien som de siste årene har vært i balanse vil fra 2011 ha en negativ balanse mellom inntekter og utgifter. Dette henger i første rekke sammen med at Deutsche Psychoanalytische Gesellschaft går ut av IFPS fordi de nå er tilsluttet International Psychoanalytic Association (IPA). Den svenske foreningen gikk ut av IFPS ved slutten av 2009 og fusjonerte med den svenske IPA foreningen. IFPS har opparbeidet en brukbar reservekapital som gjør at man har noen år til å reorganisere og bringe budsjettet i balanse igjen. En reorganisering vil innebære mulighet for individuelt medlemskap for medlemmer av foreninger som har gått ut av IFPS. Assosiert medlemskap for nye foreninger og individuelt IFPS medlemskap for deres medlemmer, samt individuelt IFPS medlemskap for kvalifiserte kolleger som står uten en organisasjonsmessig tilknytning. Dette vil også medføre nødvendige endringer i IFPS lovverk. Det er også viktig å arbeide for å rekruttere nye medlemsorganisasjoner.

Delegatmøtet som er IFPS øverste organ møttes 20. oktober. Man vedtok å slutte seg til eksekutivkomiteens forslag om reorganisering, men dette må vente til en endelig avgjørelse i Delegatmøtet 2012 i Mexico. I mellomtiden vil eksekutivkomiteen utarbeide et detaljert forslag til reorganisering og nødvendige lovendringer for å gjennomføre en trinnvis reorganisering.

Det er også nødvendig å heve medlemskapsavgiften for foreninger med 34 eller flere medlemmer.

Generalsekretærens forslag var å heve avgiften for hvert individuelt medlem av disse foreninger fra \$ 18

til \$ 20. Et benkeforslag om å heve avgiften til \$ 25 fikk imidlertid flertall og vedtatt. En er forberedt på at enkelte foreninger vil reagere på det, selv om avgiften fremdeles er svært lav.

Det ble også vedtatt at foreninger som søker fullt IFPS medlemskap, kan ut fra spesifikke økonomiske årsaker søke om redusert medlemsavgift for en to-års periode for å tilpasse seg IFPS økonomisk betingelser.

Et annet viktig vedtak var opprettelse av et IFPS nettverk for forskning. Sonia Gojman de Millan ble bedt om å utarbeide forslag om hvordan implementere dette.

I påvente av en formell reorganisering ble det underveis i kongressen vedtatt å danne en uformell gruppe "Friends of IFPS" som består av enkeltmedlemmer av foreninger som har forlatt IFPS, og som ønsker å fortsatt opprettholde kontakt med IFPS

Internettadresse: www.ifp-s.org

EFPP (European Federation of Psychoanalytic Psychotherapy in the public sector).

Det har dette året ikke vært noen samlet kongress for vokssenseksjonen og dermed ingen aktivitet.

Neste konferanse for voksen seksjon er i Krakow i 2011.

Internettadresse: www.efpp.org

16. SAMARBEID MED HELSEDIREKTORATET.

Daglig ledelse har hatt kontakt med Helsedirektoratet i forbindelse med redusert økonomisk bevilgning, hvilket medførte tilleggsbevilgning. Vi har videre hatt kontakt med Helsedirektoratet omkring myndighetenes føringer når det gjelder psykoanalytisk orientert utdanning og terapi, særlig i forbindelse med den forestående evaluering av alle utdanningsinstituttene. Helsedirektoratet har hatt møte med utdanningsinstituttene for dialog omkring utforming av kravspesifikasjoner i evalueringen. Institutt for Psykoterapi er invitert til deltakelse i referansegruppe for utarbeiding av nasjonale retningslinjer for behandling av ikkeaffektive psykoselidelser, herunder schizofreni. Et medlem har påtatt seg denne oppgaven. Vi er også invitert til høringsuttalelse i forbindelse med forslag til Samleforskrift for psykisk helsevern fra Helse- og omsorgsdepartementet.

Instituttet har kommet med en uttalelse til høring om legemiddelassistert rehabilitering (LAR) av gravide.

17. KANDIDATMEDLEMSMØTE

Kandidatmedlemsmøtet ble gjennomført samme dag som Generalforsamlingen. En ny kandidat ble valgt.

18. SAMARBEID MED NORSK PSYKOANALYTISK FORENING.

Det har vært et samarbeidsmøte mellom Institutt for Psykoterapi, Norsk Psykoanalytisk Institutt og Tilskuddsordningen vedrørende fordeling av midler. De to institutter samarbeider om Fordypningsprogrammet for psykologer (nevnt under). De to instituttene har også innledet et samarbeid for planlegging av felles strategi når det gjelder kontakt med helsemyndighetene, og det har vært planlagt felles arrangement av kurs og seminarer rettet mot kandidater, medarbeidere i psykisk helsevern og befolkningen.

Sekretærene på de to instituttene har et nært og godt samarbeid.

19. PSYKODYNAMISK FORDYPNINGSPROGRAM FOR PSYKOLOGER.

Norsk Psykoanalytisk Institutt og Institutt for Psykoterapi arrangerer sammen et psykodynamisk fordypningsprogram til spesialiteten i klinisk psykologi, godkjent av Norsk Psykologforening. Fordypningskurset arrangeres nå årlig med god deltakelse. Kurssekvensene evalueres rutine-messig og tilbakemeldingene er meget positive. Kurset har virket rekrutterende til deltakelse i videreutdanning både hos oss og ved Norsk Psykoanalytisk Institutt.

20. SAMARBEID MED PSYKOLOGFORENINGEN

Undervisningsleder har vært på møte med fagsjef og visepresident i Psykologforeningen, i regi av spesialistutvalget for klinisk psykologi med psykoterapi, for å diskutere psykoterapiens plass i grunnutdanningen og spesialistutdanningen.

21. SAMARBEID MED LEGEFORENINGEN

Daglig ledelse har vært på det årlige møtet mellom Psykoterapiutvalget i Legeforeningen og utdanningsinstitusjonene. Det ble redegjort for spesialitetskomiteens planer om å få inn en egen psykoterapibolk i grunnkursene i psykiatri, hvor gruppeterapi, kognitiv terapi og psykodynamisk terapi er tenkt å inngå på lik linje.

22. SAMARBEID MELLOM INSTITUTTET OG LEIETAKERNE I NYDALSVEIEN

Daglig ledelse og leietakerne har ukentlige møter for å diskutere faglige og helsepolitiske spørsmål som vedrører Instituttets målsetting og virksomhet. Det ansees viktig at Instituttet har nær forbindelse med det kliniske miljø.

23. JUBILEUMSKOMITÉ

Institutt for psykoterapi runder 50 år i 2012. Man har besluttet å gjøre en større markering av dette og det er nedsatt en jubileumskomite. Jubileumskomiteen besto i utgangspunktet av Tor Jacob Sandvik, Harald Stockman, Gjermund Tveito og Ingrid Guldvog. Randi Ulberg var påtenkt å være med og kom inn i komiteen straks hennes arbeidssituasjon tillot dette. Rune Johansen kom inn i komiteen som styrets representant.

Komiteen har hatt fire møter siden april 2010, dertil noe kontakt gjennom telefon og mail.

Det tegner seg en skisse for jubileumsmarkeringen:

Aktuelt tidspunkt for jubileumsseminar og fest blir fredag 21. og lørdag 22. september. Arbeid med å finne aktuelt sted for feiringen er så vidt påbegynt.

Vi tenker oss markeringen i tre hoveddeler

1. Festskrift. En egen redaksjonskomité er nedsatt for festskriftet. Randi Ulberg er leder for denne, dertil er oppnevnt Tormod Knutsen og Anne Grete Hersoug. Redaksjonskomiteen har sine egne møter, rapporterer til og samarbeider med jubileumskomiteen. Arbeidet i redaksjonskomiteen er godt i gang. Vi ser for oss en mangfoldig bok egnet bl.a for bruk i undervisning og opplæring. Jubileumskomiteen via Ingrid Guldvog har søkt styret om økonomisk garanti for omkostningene ved boken.

2. Jubileumsseminar. Vi ser for oss et stort og inkluderende seminar over to dager. Seminarkomiteen utgjøres av jubileumskomiteen i samarbeid med Tulla, evt supplert med andre personer underveis. Endelig program er ikke fastlagt, men hovedforedragsholder vil bli Lewis Aron fra New York. Dato blir fredag 21. og lørdag 22. september.

3. Jubileumsfest. Det legges opp til en stor og romslig jubileumsfest. Arbeidet med dette haster imidlertid ikke fullt så mye, foreløpig jobber komiteen og Tulla med å finne aktuelt sted.

Oslo, 16.02.11

Astrid Nøklebye Heiberg
Styreleder

Jan Ole Røvik
Administrativ leder

Tove Kjersti Kjølseth
Undervisningsleder

Styremedlemmer:

Arne Andreas Døske
Nestleder

Mona Semb
Styremedlem

Rune Johansen
Styremedlem

Marit Haave
Styremedlem

Asgeir Medhus
Varamedlem

Ingrid Magnussen
Varamedlem

Ronja Gloppe
Kandidatrepresentant

Torbjørn Liaen
Kandidatrepresentant